

kunnen voorlopig volstaan, zo dunkt mij. Kortom, de sociaal-artistieke projectenpot kan best zo lang mogelijk een ietwat experimentele, weinig geïnstitutionaliseerde subsidiestroom blijven.

Wellicht wordt maar beter ook de thans vigerende gerichtheid op de gecanoniseerde kunst opgegeven, en dat dan overigens niet enkel omwille van de eerder geportretteerde postmodernisering van onze cultuur. De huidige oriëntatie lijkt mij tevens op een eenvoudig misverstand te berusten. Ze heeft akte genomen van het feit dat een aantal Vlaamse kunstenaars – versta: een aantal Vlamingen die een ruime erkenning als kunstenaar genieten – tijdens de voorbije jaren voor een aansluiting op de leefwereld der kansarmen ijverde. Arne Sierens en Alain Platel of, in een ander esthetisch register, Els Dietvorst en Orla Barry, kunnen inderdaad de nodige sociale *credits* voorleggen om hun kunstenaarsstatus te valideren. Daarom *verwachten* we van hen kunstwerken, en dat ook wanneer ze met allochtonen of asielzoekers werken. Maar niet iedere Vlaamse theater- of videomaker kan op een sociaal geldig verklaard paspoort van kunstenaar bogen (zelfs

het bezit van een diploma van een kunsthogeschool volstaat niet langer). En vooral is niet iedere theatervoorstelling of videotape ook per definitie een kunstwerk. In het huidige debat rond de notie 'sociaal-artistiek werk' wordt dat wel eens vergeten – alsof elk gebruik van het theatermedium ook theaterkunst oplevert.

Zoals ook Lieven De Cauter terecht beklemtoont, zijn theater, muziek of video in de eerste plaats *media*, verzamelingen van onderling losgekoppelde vormmogelijkheden. Kunstpraktijken maken feitelijk hoogst selectief gebruik van die mogelijkheden: geen kunsttraditie en -discipline zonder inperkende conventies en quasi-vanzelfsprekendheden, zonder vocabulaires die de mediaal gegeven mogelijkheden tot bindende vormmentaliteit ommunten. Zo berust de meeste theaterkunst op de ruimtelijke tegenstelling tussen podium en zaal – terwijl je ook los van deze tweedeling het theatermedium kan inzetten (dat heet dan gewoonlijk performancekunst...). Medium en/of kunstpraktijk dus: dit verschil doet er wel degelijk toe wanneer we het over theater of dans, muziek of video hebben. Want er bestaan altijd

ook 'onkunstige' manieren van omgaan met bijvoorbeeld bewegingen, klanken of video-beelden. Die kunnen zelfs erg creatief, dus artistiek zijn. Maar ook dan blijft het betekenisvol dat ze zich niet aan het kunstsysteem committeren. Hiphop en breakbeat bijvoorbeeld hebben zo hun creatieve varianten – en toch is hiphop vooralsnog geen kunstmuziek (of muziekkunst), noch kan breakbeat een erkend subgenre van de hedendaagse danskunst heten.

Theatermakers die met allochtonen of kansarmen werken zijn dus niet per definitie kunstenaars, en videokunstenaars die hetzelfde doen leveren niet per definitie de nochtans verwachte kunstwerken af. Dat laatste hoeft ook helemaal niet: een creatief gebruik van het ingezette medium volstaat in sociaal-artistieke projecten. En of de tentoongespreide artistiekiteit dan ook nog de sociale integratie en culturele competentie van de deelnemers vergroot? Dat is een louter empirische kwestie: soms wel, soms niet. Wat overigens geen argument tegen sociaal-artistieke praktijken is. Tenslotte resulteert ook menige kunstsubsidie in *mislukte* kunstwerken...